

উৰিষ্যা ৰাজ্য

বনাম

মদন গোপাল ৰুংটা

উৰিষ্যা ৰাজ্য

বনাম

অৰ্জুন লাধা

উৰিষ্যা ৰাজ্য

বনাম

মেলকম এংগাছ টুলক

উৰিষ্যা ৰাজ্য

বনাম

মহম্মদ চেৰাজুদ্দিন আৰু অন্যান্য

উৰিষ্যা ৰাজ্য

বনাম

এছ লাল১৯৫১

অক্টোবৰ ২৫

[হৰিলাল কানিয়া মুখ্য ন্যায়াধীশ, পতঞ্জলি শাস্ত্ৰী, মুখার্জী, দাস আৰু চন্দ্ৰশেখৰ আয়াৰ ন্যায়াধীশ]

ভাৰতৰ সংবিধান, অনুচ্ছেদ ২২৬- পক্ষৰ অধিকাৰৰ সিদ্ধান্ত নোলোৱাকৈ দেৱানী মামলাৰ প্ৰতিষ্ঠানৰ বাকী থকা অৱস্থাত কেৱল অন্তৰতীকালীন সকাহ প্ৰদান কৰা আঞ্জালেখ- বৈধতা

সংবিধানৰ ২২৬ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত কেৱল মামলা আৰম্ভ নোহোৱালৈকে অন্তৰতীকালীন সকাহ দিয়াৰ উদ্দেশ্যে উচ্চ ন্যায়ালয়ে নিৰ্দেশনা দিব নোৱাৰে কাৰণ ধাৰা ৮০ ৰ অধীনত জাননী দিয়াৰ তাৰিখৰ পৰা ৬০ দিনৰ ম্যাদ উকলি যোৱাৰ পিছত মামলা উত্থাপন কৰিব পৰা নাযায় আৰু ইয়াৰ মাজত আদালতে সুৰক্ষা নি দিলে আবেদনকাৰীয়ে অপূৰণীয় লোকচানৰ সন্মুখীন হ'ব পাৰে।

যদিও ২২৬ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত মৌলিক অধিকাৰ বলবৎ কৰাৰ বাহিৰে আন উদ্দেশ্যৰ বাবে আঞ্জালেখ জাৰি কৰিব পাৰি, তথাপিও অনুচ্ছেদৰ সামৰণি শব্দবোৰ একেটাৰ আগৰ কথাবোৰৰ প্ৰসংগত পঢ়িব লাগিব, আৰু অধিকাৰৰ অস্তিত্বই হৈছে এই ব্যৱহাৰৰ ভেটি আৰু ইয়ে এই অনুচ্ছেদৰ অধীনত আদালতৰ অধিকাৰক্ষেত্ৰ।

অন্তৰতীকালীন সকাহ কেৱল মূল সকাহৰ সহায়ত আৰু আনুষংগিক হিচাপেহে প্ৰদান কৰিব পাৰি যিটো মামলা বা কাৰ্য্যবিধিত পক্ষই নিজৰ অধিকাৰৰ চূড়ান্ত নিৰ্ণয়ৰ সময়ত উপলব্ধ হ'ব পাৰে।

দেৱানী আপীল অধিকাৰক্ষেত্ৰ: ১৯৫১ চনৰ গোচৰ নং ৩০০ৰ পৰা ৩০৪।

ভাৰতীয় সংবিধানৰ ১৩২(১) অনুচ্ছেদৰ অধীনত উৰিষ্যাৰ উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ বিচাৰকমণ্ডলী (মুখ্য ন্যায়াধীশ ৰে আৰু ন্যায়াধীশ নৰসিংহাম) ১৯৫১ চনৰ ২ আগষ্ট তাৰিখৰ ৰায়দানৰ পৰা বিবিধ ন্যায়িক গোচৰ নং ১২৬ , ১২৭, ১২৮, ১২৯ আৰু ১৩০ ১৯৫১ চনৰ।

এম.চি. চেতালভাদ, ভাৰতৰ এটৰ্নী জেনেৰেল (তেওঁৰ লগত জি.এন. য়োশী) সকলো আপীলত আপীলকাৰীৰ বাবে।

এন.চি.চেটাৰ্জী (এইচ.জে. উমৰিগাৰ আৰু এ.এন. ৰয়, তেওঁৰ সৈতে) উত্তৰদাতাৰ বাবে ১৯৫১ চনৰ গোচৰ নং. ৩০০। ৩০১ আৰু ৩০৪ নং গোচৰত প্ৰতিবাদীৰ হৈ ৰোশন লাল।

১৯৫১ চনৰ ৩০২ নং গোচৰত প্ৰতিবাদীৰ বাবে এন.চি.চেটাৰ্জী (এ.এন. ৰয়, তেওঁৰ সৈতে)।

১৯৫১ চনৰ ৩০০ নং গোচৰত প্ৰতিবাদীৰ বাবে এন চি চেটাৰ্জী (এ.এন. ৰয়, আৰু তেওঁৰ সৈতে এ.এন সিনহা)।

১৯৫১ চন। ২৫ অক্টোবৰ। আদালতৰ ৰায়দান প্ৰদান কৰা হয়-

কানিয়া মুখ্য ন্যায়াধীশ- এইবোৰ হৈছে উৰিষ্যাৰ উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ ৰায়ৰ পৰা পাঁচটা সংগী আপীল , যিবোৰ প্ৰতিবাদকাৰীয়ে প্ৰতিখন আপীলত দাখিল কৰা পাঁচখন আবেদনৰ ওপৰত প্ৰদান কৰা হৈছে, ভাৰতৰ সংবিধানৰ ২২৬ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত আদালতৰ পৰা পৰমাদেশ লেখ আৰু/বা নিৰ্দেশনা লাভ কৰিবলৈ।

প্ৰতিজন উত্তৰদাতাই অভিযোগ কৰে যে ১৯৪১ চনৰ পৰা ১৯৪৭ চনৰ ভিতৰত তেওঁ কেওনবাৰৰ শাসকৰ পৰা খননৰ পট্টা ল'বলৈ সন্মত হৈছিল আৰু সেই অঞ্চলৰ দখলত সোমাইছিল। একাংশ আবেদনকাৰীয়ে অভিযোগ উত্থাপন কৰে যে তেওঁলোকে খনিসমূহৰ উন্নয়নত ধন খৰচ কৰি একে কাম কৰিবলৈ যত্নপাতি স্থাপন কৰিছিল। অৱশ্যে এইটো সাধাৰণ ভিত্তি যে ১৯৪৭ চনৰ আগতে কোনো এজন উত্তৰদাতাৰ সপক্ষে পঞ্জীয়নভুক্ত পট্টা নাছিল। ১৯৪৭ চনৰ ১৪ ডিচেম্বৰত কেওনবাৰৰ শাসকে ভাৰত ৰাজ্যক্ষেত্ৰৰ সৈতে একত্ৰীকৰণ চুক্তি কৰে আৰু ১৯৪৮ চনৰ ১ জানুৱাৰীৰ পৰা ৰাজ্যখন ভাৰতৰ অন্তৰ্ভুক্ত হয়। একত্ৰীকৰণ চুক্তিত স্বাক্ষৰ কৰাৰ পিছত শাসকে এই আবেদনসমূহত প্ৰতিবাদকাৰীসকলক ১৯৪৭ চনৰ ২৭ ডিচেম্বৰত পঞ্জীয়নভুক্ত পট্টা প্ৰদান কৰে। উৰিষ্যা চৰকাৰক অতিৰিক্ত প্ৰাদেশিক অধিকাৰ আইন , ১৯৪৯ৰ ৪ নং ধাৰাত প্ৰদান কৰা ক্ষমতাৰ ব্যৱহাৰৰ অনুসৰণ কৰি, ১৯৪৮ চনৰ ২৩ মাৰ্চ তাৰিখৰ ভাৰত চৰকাৰৰ অধিসূচনা নং ১৭২/১বিত উল্লেখিত, উৰিষ্যা চৰকাৰে ১৯৪৯ চনৰ ৮ জুন তাৰিখে এখন অধিসূচনা জাৰি কৰি অন্যান্য বিষয়ৰ লগতে উক্ত পট্টাসমূহ বাতিল আৰু ইয়াৰ ওপৰত বাধ্যতামূলক নহয় বুলি ঘোষণা কৰে। এই বাতিল স্পষ্টভাৱে এই ভিত্তিত কৰা হৈছিল যে এই প্ৰতিশ্ৰুতিসমূহ যুক্তিসংগত আৰু সঁচা অৰ্থত নহয়। ইয়াৰ পিছত উত্তৰদাতাসকলে আন লোকৰ সৈতে উৰিষ্যা চৰকাৰৰ কাষ চাপিছিল তেওঁলোকক পট্টা দিবলৈ আৰু ১৯৪৯ চনৰ নৱেম্বৰ মাহত ৰাজ্য চৰকাৰে তেওঁলোকক খনিসমূহত কাম কৰাৰ অস্থায়ী অনুমতি প্ৰদান কৰে। ১৯৫১ চনৰ ৩ জুলাইত অৱশ্যে তেওঁলোকে অস্থায়ী অনুমতি বাতিল কৰাৰ নিৰ্দেশ দিয়ে আৰু প্ৰতিবাদীসকলক নিজ নিজ খনিৰ সৈতে জড়িত সম্পত্তি পষেকৰ ভিতৰত আঁতৰাই পেলাবলৈ নিৰ্দেশ দিয়ে। তাৰ পিছত উত্তৰদাতাসকলে উৰিষ্যা উচ্চ ন্যায়ালয়ত আবেদন দাখিল কৰি উৰিষ্যা ৰাজ্যৰ বিৰুদ্ধে পৰমাদেশ বা নিৰ্দেশনাৰ বাবে প্ৰাৰ্থনা কৰে য'ত তেওঁলোকক ১৯৫১ চনৰ ৮ জুন আৰু ৩ জুলাই তাৰিখৰ জাননীসমূহ প্ৰত্যাহাৰ কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়া হয় , আৰু ইয়াৰ ওপৰত কাৰ্য্য কৰা বা কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ পৰা বিৰত থাকিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়া হয়।

আদালতে পক্ষসমূহৰ প্ৰতিদ্বন্দ্বী বিতৰ্ক লক্ষ্য কৰি আৰু উৰিষ্যা ৰাজ্যই অনুমতি বাতিল কৰি ৰাষ্ট্ৰৰ কাৰ্য্য হিচাপে দখল ল'বলৈ চেষ্টা কৰা বুলি কোৱা বিতৰ্ক নাকচ কৰাৰ পিছত এই প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰে যে - "বাতিলৰ আইন ৰাষ্ট্ৰই নিৰ্ভৰ কৰে নেকি। আবেদনকাৰীসকলক প্ৰদান কৰা খনি পট্টাসমূহৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য আছিল , বা বিকল্পভাৱে , তাত উল্লেখ কৰা সময়সীমাৰ পূৰ্বে ৰাজ্যৰ পট্টা বাতিল কৰাৰ আইনগত কোনো অধিকাৰ আছিল নেকি।" অস্থায়ী অনুমতি পত্ৰসমূহ প্ৰতিবাদীসকলে গ্ৰহণ কৰা আৰু তাৰ পৰা উদ্ভৱ হোৱা আইনৰ চূড়ান্ত স্বীকৃতি ওপৰত ভিত্তি কৰি ৰাষ্ট্ৰৰ বিতৰ্কৰ কথা উল্লেখ কৰি মুখ্য ন্যায়াধীশৰেই তেওঁৰ ৰায়দানত তলত দিয়া ধৰণে উল্লেখ কৰিছে- "এই বিতৰ্কৰ বৈধতা নিৰ্ণয় কৰাত (অস্থায়ী অনুমতি আৰু ইয়াৰ পৰা উদ্ভৱ হোৱা বন্ধৰ সৈতে জড়িত) এই আবেদনসমূহ কি পৰিস্থিতিত কৰা হৈছিল আৰু এনে আবেদনৰ আইনী প্ৰভাৱ আৰু ইয়াৰ অধীনত প্ৰদান কৰা অনুমতিসমূহ বিবেচনা কৰিব লাগিব। এই সাৰাংশ কাৰ্য্যবিধিত

প্রতিদ্বন্দ্বী বিতর্কসমূহৰ নিজ নিজ গুণগত মান সম্পর্কে কোনো মতামত প্রকাশ কৰাটো আমাৰ উদ্দেশ্যৰ পৰা বহু দূৰৈত। মই অৱশ্যে সন্তুষ্ট যে পৰিঘটনাৰ প্ৰেক্ষাপটত আৰু ইয়াৰ লগত জড়িত পৰিস্থিতিৰ যুক্তিত বিচাৰ কৰিবলগীয়া এটা গোচৰ আছে।" ইয়াৰ পিছত তেওঁ পৰমাদেশ লেখৰ পৰিসৰ বিবেচনা কৰিলে আৰু এই সিদ্ধান্তত উপনীত হ'ল যে "সেই মুহূর্তত" উত্তৰদাতাসকলৰ হাতত কোনো সুবিধাজনক, উপকাৰী আৰু ফলপ্ৰসূ বিকল্প আইনী প্ৰতিকাৰ নাছিল, কাৰণ দেৱানী প্ৰক্ৰিয়া সংহিতাৰ ধাৰা ৮০ৰ অধীনত এই উদ্দেশ্যৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় ষাঠি দিনৰ সময়সীমা শেষ হোৱাৰ পিছত উত্তৰদাতাসকলে মামলা দাখিল কৰিব নোৱাৰে আৰু তেওঁ ভাবিছিল যে ইয়াৰ মাজতে আদালতে সুৰক্ষা নিদিলে প্ৰতিবাদীসকলে খনন পট্টাসমূহৰ দখলৰ অপূৰণীয় ক্ষতিৰ সন্মুখীন হ'ব, য'ত শ্ৰম, যত্নপাতি আৰু অন্যান্য সম্পদৰ অপচয়ৰ সৈতে জড়িত অপৰিসীম মূল্যৰ সঁজুলিসমূহৰ দখলৰ অপূৰণীয় ক্ষতি হ'ব, যিবোৰ ক্ষতিপূৰণ হিচাপে ধন দি প্ৰায়েই প্ৰতিকাৰ কৰিব পৰা নাযায়। সেয়েহে বিচাৰপীঠে ১৯৫১ চনৰ ২ আগষ্ট তাৰিখে তলত দিয়া আদেশ গৃহীত কৰে- "আমি নিৰ্দেশ দিওঁ যে আজিৰ পৰা তিনিমাহ বা তেওঁলোকৰ (উত্তৰদাতাসকলৰ) চিন্তা-চৰ্চা কৰা মামলাটো প্ৰতিষ্ঠা হোৱাৰ এসপ্তাহৰ পিছত, যিটো আগতেই হওক, উৰিষ্যা ৰাজ্য চৰকাৰে প্ৰশ্ন কৰা খনন এলেকাসমূহৰ ওপৰত আবেদনকাৰীৰ দখলত অশান্তি দিয়াৰ পৰা বিৰত থাকিব লাগে আৰু সেইটো ইয়াৰ পিছত এই আদেশৰ প্ৰভাৱ বন্ধ হৈ যাব।" উক্ত সময়ছোৱাত খনিসমূহ কেনেদৰে কাম কৰিব লাগে সেই সম্পর্কে তেওঁলোকে আৰু নিৰ্দেশনা দিয়ে। ৰায়দানৰ শেষৰ ফালে ওপৰত উল্লেখ কৰা সীমিত পৰিসৰলৈকেহে আছিল।" ন্যায়াধীশ নৰসিংহমে এইদৰে কয়। "ফলত, আবেদনসমূহ আংশিকভাৱে মুখ্য ন্যায়াধীশৰ ৰায়ত উল্লেখ কৰা আদেশৰ সৈতে একমত হোৱাৰ অনুমতি দিয়া হয় যদিও তেওঁৰ ৰায়দানত সন্মতি অতি স্থবিৰ হোৱা দেখা গৈছে। তেওঁ কয় যে যদিও তেওঁ ২২৬ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত ক্ষমতা ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ অনিচ্ছুক কাৰণ বৰ্তমানৰ প্ৰতিবাদীসকলে মামলা দাখিল কৰিব পাৰে, তথাপিও দেৱানী প্ৰক্ৰিয়া সংহিতাৰ ধাৰা ৮০ৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি, ইয়াৰ ফলত অনিবাৰ্য পলম হ'ব আৰু উত্তৰদাতাসকলৰ অপূৰণীয় ক্ষতি হ'ব সেয়ে তেখেতে সন্মতি দিছিল যে মুখ্য ন্যায়াধীশৰ ৰায়দানত উল্লেখ কৰা ধৰণে আদেশ গৃহীত কৰা উচিত।

তেওঁৰ বিচাৰৰ শেষৰ ফালে তেওঁ এইদৰে কৈছিল-

"অৱশ্যে স্পষ্টভাৱে জোৰ দি কোৱা উচিত যে এই ৰায়দানত সন্নিৱিষ্ট পৰ্যবেক্ষণসমূহক আবেদনকাৰীয়ে নিয়মীয়াকৈ মামলা দাখিল কৰি সেই আদালতৰ পৰা অন্তৰতীকালীন সকাহ বিচাৰ ক্ষেত্ৰত দেৱানী আদালতৰ বিবেচনাৰ বাবে উত্থাপিত হ'ব পৰা যিকোনো প্ৰশ্নৰ পূৰ্বৰ বিচাৰ হিচাপে লোৱা উচিত নহয়, অস্থায়ী নিষেধাজ্ঞা, গ্ৰাহক নিযুক্তি বা অন্য কোনো ধৰণেৰে। যদি এনে আবেদন কৰা হয়, তেন্তে আবেদনকাৰীসকলৰ বিচাৰৰ বাবে প্ৰথম দৃষ্ট মামলা আছে নেকি বা এনে মামলা বজাই ৰাখিব পৰা যায় নেকি বা সুবিধাৰ ভাৰসাম্যৰ বাবে তেওঁলোকক সাময়িক পট্টন সম্পত্তিৰ দখলত থাকিবলৈ অনুমতি দিয়া উচিত নেকি সেই প্ৰশ্নসমূহ এই ৰায়দানত উল্লেখ কৰা পৰ্যবেক্ষণৰ দ্বাৰা কোনো ধৰণে প্ৰভাৱিত নোহোৱাকৈ সংশ্লিষ্ট আদালতে মামলা বন্ধ কৰা আৰু অন্যান্য সংশ্লিষ্ট বিষয়সমূহৰ সৈতে মোকাবিলা কৰিব লাগে। সেই পৰ্যবেক্ষণসমূহ ২২৬ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত অস্থায়ী সকাহ প্ৰদানৰ সীমিত উদ্দেশ্যেৰে কৰা হৈছে আৰু ভৱিষ্যতৰ মামলাত কোনো পক্ষ বা আদালতক লজ্জিত কৰাৰ উদ্দেশ্যে কৰা হোৱা নাই।"

দেখা যায় যে ইয়াৰ পিছত এই আদেশৰ কাৰ্যকলাপ স্থগিত ৰখাৰ বাবে আবেদন কৰা হৈছিল যাতে উৰিষ্যা চৰকাৰে ২ আগষ্টৰ আদেশৰ বিৰুদ্ধে আবেদন কৰিব পাৰে। একেইজন ন্যায়াধীশে ৬ আগষ্টত পোন্ধৰ দিনৰ বাবে আদেশৰ কাৰ্যকলাপ স্থগিত ৰাখি তলত দিয়া ধৰণে পালন কৰিলে:- "আদেশৰ প্ৰভাৱ (২ আগষ্ট, ১৯৫১ৰ), হ'ল যে তেওঁলোকক (এই আপীলসমূহৰ উত্তৰদাতাসকলক) সেই সময়ছোৱাৰ বাবে কিছু অন্তৰতীকালীন সকাহ দিয়াৰ বাহিৰে, যি সময়ছোৱাত আবেদনকাৰীসকল প্ৰতিকাৰ অবিহনে আছিল, আমি আবেদনখন গ্ৰহণ কৰি পৰমাদেশ প্ৰকৃতিৰ লেখ জাৰি কৰিবলৈ ইচ্ছুক নাছিলোঁ।" উৰিষ্যা ৰাজ্য আমাৰ ওচৰত আপীল কৰি আহিছে আৰু দুয়োপক্ষৰ যুক্তি শুনি আমি এই সিদ্ধান্তত উপনীত হ'লোঁ যে উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ নিৰ্দেশ স্থায়ী হ'ব নোৱাৰিলে। আমি সেই অনুসৰি ১৫ অক্টোবৰত তলত দিয়া আদেশ গৃহীত কৰোঁ : "এই পাঁচটা আপীলৰ অনুমতি দিয়া হৈছে আৰু প্ৰতিটো গোচৰতে উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ নিৰ্দেশ বাতিল কৰা হৈছে। যিহেতু উচ্চ

ন্যায়ালয়ে আবেদনসমূহৰ ওপৰত আন কোনো আদেশ গৃহীত কৰা নাই আৰু সঁচাকৈয়ে উল্লেখ কৰিছে যে আদালতে আবেদনসমূহৰ ওপৰত আন কোনো আদেশ জাৰি কৰিবলৈ সাজু নাছিল, সেয়েহে আবেদনসমূহ খাৰিজ হৈ আছে। আবেদনৰ খৰচ উত্তৰদাতাই দিব। আমি আমাৰ কাৰণবোৰ পিছত দিম"। আমাৰ কাৰণবোৰ হ'ল-

ভাৰতীয় সংবিধানৰ ২২৬ নং অনুচ্ছেদ তলত দিয়া ধৰণে চলি আছে:-

২২৬. (১) " অনুচ্ছেদ ৩২ ৰ যিকোনো কথা সত্ত্বেও, প্ৰতিখন উচ্চ ন্যায়ালয়ে, যিবোৰ ভূখণ্ডৰ সম্পৰ্কত ই অধিকাৰ ক্ষমতা প্ৰয়োগ কৰে, সেইবোৰ ভূখণ্ডৰ ভিতৰত যিকোনো ব্যক্তি বা কৰ্তৃপক্ষক, উপযুক্ত ক্ষেত্ৰত যিকোনো চৰকাৰকে ধৰি, সেই ভূখণ্ডৰ ভিতৰত নিৰ্দেশনা প্ৰদান কৰাৰ ক্ষমতা থাকিব, ৩ নং অংশৰ দ্বাৰা প্ৰদান কৰা যিকোনো অধিকাৰ বলবৎ কৰাৰ বাবে বন্দী প্ৰত্যক্ষীকৰণ, পৰমাদেশ, নিষেধাজ্ঞা, অধিকাৰ পৃচ্ছা আৰু উৎপ্ৰেৰণ লেখ প্ৰকৃতিৰ আঞ্জালেখ বা ইয়াৰে যিকোনো এটাকে ধৰি আৰু অন্য কোনো উদ্দেশ্যৰ বাবে।

(২) দফা (১)ৰ দ্বাৰা উচ্চ ন্যায়ালয়ক প্ৰদান কৰা ক্ষমতা ৩২ নং অনুচ্ছেদৰ দফা (২)ৰ দ্বাৰা উচ্চতম ন্যায়ালয়ক প্ৰদান কৰা ক্ষমতাৰ পৰা বঞ্চিত নহ'ব।"

অনুচ্ছেদৰ ভাষাই দেখুৱাইছে যে আদালতে লেখ বা নিৰ্দেশনা জাৰি কৰাটো কেৱল সংবিধানৰ ৩ নং অংশৰ অধীনত ক্ষতিগ্ৰস্ত পক্ষৰ কোনো অধিকাৰ (মৌলিক অধিকাৰ) উলংঘা কৰা হৈছে বুলি লোৱা সিদ্ধান্তৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি কৰা হোৱা নাই। ইয়াৰ উপৰিও ই আন যিকোনো উদ্দেশ্যৰ বাবে আঞ্জালেখ জাৰি কৰিব পাৰে বা অনুৰূপ নিৰ্দেশনা দিব পাৰে। ২২৬ নং অনুচ্ছেদৰ সামৰণি শব্দবোৰ একেটাৰ আগৰ কথাবোৰৰ প্ৰসংগত পঢ়িব লাগিব। গতিকে এই অনুচ্ছেদৰ অধীনত লোৱা আদালতৰ বিচাৰ ক্ষমতা প্ৰয়োগৰ ভেটি হৈছে অধিকাৰৰ অস্তিত্ব। আপীলৰ অধীনত উৰিষ্যা উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ ৰায়দানত অৱশ্যে দেখা গৈছে যে ন্যায়াধীশসকলে পক্ষসমূহৰ অধিকাৰৰ ক্ষেত্ৰত একেবাৰেই একো সিদ্ধান্ত লোৱা নাই। প্ৰকৃততে তেওঁলোকে স্পষ্টভাৱে কৈছে যে তেওঁলোকৰ পৰ্যবেক্ষণক কোনো কাৰণতে আবেদনসমূহত উত্থাপিত পক্ষসমূহৰ কোনো অধিকাৰ বা বিতৰ্কৰ সিদ্ধান্ত লোৱা বুলি গণ্য কৰা উচিত নহয়। গোটেই ৰায়টোৱে দেখুৱাইছে যে দেৱানী প্ৰক্ৰিয়া সংহিতাৰ ধাৰা ৮০ৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ বাবে বৰ্তমানৰ প্ৰতিবাদীসকলে কমেও ষাঠি দিনলৈকে চৰকাৰৰ বিৰুদ্ধে মামলা দাখিল কৰিব নোৱাৰিলে, প্ৰতিবাদকাৰীৰ স্থিতি বিঘ্নিত হ'ব নালাগে আৰু সেই অনুসৰি আদালতে নিজৰ আদেশত নিৰ্দেশনা দিছিল ২ আগষ্ট, ১৯৫১ চনত। যদি ২ আগষ্টৰ আদেশৰ দ্বাৰা প্ৰদান কৰিব বিচৰা সকাহৰ প্ৰকৃতিৰ ওপৰত কোনো সন্দেহ আছিল তেন্তে একেখিনি ন্যায়াধীশে ৬ আগষ্টৰ আদেশেৰে নিখুঁতভাৱে স্পষ্ট কৰি দিছে, য'ত তেওঁলোকে এই নিৰ্দেশনাৰ বাহিৰেও উল্লেখ কৰিছে যে তেওঁলোক প্ৰস্তুত নাছিল আবেদনসমূহৰ ওপৰত যিকোনো আদেশ দিবলৈ। ফলত ন্যায়াধীশসকলে পক্ষসমূহৰ অধিকাৰৰ ওপৰত তদন্ত আৰু উচ্চাৰণ কৰিবলৈ অস্বীকাৰ কৰিলেও আৰু বৰ্তমানৰ প্ৰতিবাদীসকলে দাখিল কৰিবলৈ প্ৰস্তাৱিত মামলাত ইয়াৰ নিৰ্ণয়ক স্পষ্টভাৱে স্থগিত ৰাখিলে, এনে মামলা দাখিল নোহোৱালৈকে তেওঁলোকে অন্তৰ্ৱৰ্তীকালীন সকাহৰ বাবে নিৰ্দেশনা দিলে। মন কৰিবলগীয়া যে ১৯৫১ চনৰ ২ আগষ্টত অন্তৰ্ৱৰ্তীকালীন সকাহৰ প্ৰকৃতিৰ নিৰ্দেশনা থকা আদেশ গৃহীত হোৱাৰ লগে লগে আবেদনসমূহ সম্পূৰ্ণৰূপে নিষ্পত্তি কৰা হৈছিল আৰু নিষ্পত্তিৰ বাবে বাকী থকা নাই। সেই নিৰ্দেশনাসমূহে সেয়েহে এই আবেদনসমূহৰ ওপৰত আদালতে গৃহীত কৰা চূড়ান্ত আদেশটোক সামৰি লৈছে। আবেদনসমূহৰ ওপৰত কোনো চূড়ান্ত আদেশ দিয়া হোৱা নাই বুলি ভিত্তি কৰি আপীলসমূহৰ ৰক্ষণাবেক্ষণযোগ্যতা সম্পৰ্কে প্ৰাথমিক আপত্তি উত্থাপন কৰা হৈছিল। সেই আপত্তিটো এই কথাটোৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি বিফল হ'ব লাগিব যে এই আদেশসমূহৰ সৈতে আবেদনসমূহ অৱশেষত নিষ্পত্তি কৰা হৈছিল আৰু আবেদনসমূহৰ সন্দৰ্ভত আৰু একো কৰিবলগীয়া হোৱা নাছিল। উদ্দেশ্যপ্ৰণোদিত মামলা দাখিল কৰাৰ তিনিমাহ বা এসপ্তাহৰ পিছত আদেশৰ পৰিচালনা সীমিত হোৱাটোৱে আদেশটো চূড়ান্ত হোৱাত বাধা নিদিয়ে।

আপীলকাৰীৰ হৈ আহ্বান জনোৱা হৈছিল যে গোচৰৰ পৰিস্থিতিত ২২৬ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত এনে আদেশ জাৰি কৰাৰ কোনো অধিকাৰ আদালতৰ নাই। এইটো এনেকুৱা নহয় যে আদালতে ২২৬ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত আবেদনখন অৱশেষত নিষ্পত্তি কৰাৰ পূৰ্বে যথার্থ অৱস্থা বজাই ৰখাৰ উদ্দেশ্যে অন্তৰ্ৱৰ্তীকালীন সকাহৰ প্ৰকৃতিৰ নিৰ্দেশনা দিছিল। আমি নিৰ্ণয় কৰিবলগীয়া প্ৰশ্নটো হ'ল ২২৬ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত কেৱল অন্তৰ্ৱৰ্তীকালীন সকাহৰ প্ৰকৃতিৰ নিৰ্দেশনা প্ৰদান কৰিব পৰা

যাব নেকি, যেতিয়া আদালতে স্পষ্টভাৱে কৈছিল যে তেওঁলোকে পক্ষসমূহৰ অধিকাৰ নিৰ্ধাৰণ কৰাৰ পৰা বিৰত আছে যাৰ ওপৰত পৰমাদেশ লেখ বা একে প্ৰকৃতিৰ নিৰ্দেশনা জাৰি কৰিব পৰা যাব। আমাৰ মতে উচ্চ ন্যায়ালয়ে কোৱাৰ দৰে আবেদনৰ ওপৰত একমাত্ৰ আৰু চূড়ান্ত সকাহ হিচাপে অন্তৰতীকালীন সকাহ দিয়াৰ উদ্দেশ্যে ২২৬ নং অনুচ্ছেদ ব্যৱহাৰ কৰিব নোৱাৰি। ইয়াত নিৰ্দেশনাসমূহ কেৱল দেৱানী প্ৰক্ৰিয়া সংহিতাৰ ধাৰা ৮০ৰ বিধানসমূহ আওকাণ কৰিবলৈহে দিয়া হৈছে, আৰু আমাৰ মতে সেয়া ২২৬ নং অনুচ্ছেদৰ পৰিসৰৰ ভিতৰত নাই। অন্তৰতীকালীন সকাহ কেৱল মূল সকাহৰ সহায়ত আৰু আনুষংগিক হিচাপেহে প্ৰদান কৰিব পাৰি যিটো মামলা বা কাৰ্য্যবিধিত নিজৰ অধিকাৰৰ চূড়ান্ত নিৰ্ণয়ৰ সময়ত পক্ষই উপলব্ধ হ'ব পাৰে। যদি আদালতৰ মতামত আছিল যে আবেদনকাৰীসকলৰ বাবে আন কোনো সুবিধাজনক বা পৰ্যাপ্ত প্ৰতিকাৰ মুকলি নাই, তেন্তে ই হয়তো গোচৰটোৰ গুৰুত্বৰ ওপৰত তদন্ত কৰি সিদ্ধান্ত ল'লেহেঁতেন যে আবেদনকাৰীসকলে কোনো এটা উলংঘা হোৱা বুলি প্ৰতিষ্ঠা কৰাত সফল হ'ল নেকি? তেওঁলোকৰ আইনী অধিকাৰ যিয়ে তেওঁলোকক পৰমাদেশ লেখ বা একে প্ৰকৃতিৰ অন্য যিকোনো নিৰ্দেশনাৰ অধিকাৰী কৰিছিল ; আৰু এনে নিৰ্ণয়ৰ বাকী থকালৈকে ই হয়তো পূৰ্বৰ অৱস্থা বজাই ৰখাৰ বাবে উপযুক্ত অন্তৰতীকালীন আদেশ দিলেহেঁতেন। কিন্তু যেতিয়া আদালতে পক্ষসমূহৰ অধিকাৰৰ ওপৰত সিদ্ধান্ত ল'বলৈ অস্বীকাৰ কৰিলে আৰু স্পষ্টভাৱে ৰায় দিলে যে দেৱানী মামলাত তেওঁলোকৰ অধিক সঠিক তদন্ত হ'ব লাগে, তেতিয়া এনে মামলা আৰম্ভ কৰাত সহায় কৰাৰ উদ্দেশ্যে সেয়া নোৱাৰিলে আৰু সংবিধানৰ ২২৬ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত অস্থায়ী নিষেধাজ্ঞাৰ প্ৰকৃতিৰ নিৰ্দেশনা জাৰি কৰে। আমাৰ মতে ২২৬ নং অনুচ্ছেদে এনে কাৰ্য্যৰ অনুমতি নিদিয়ে। সেই অপ্ৰতুল ভিত্তিত আপীলৰ অধীনত উৰিষ্যা উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ ৰায়দান সমৰ্থন কৰিব নোৱাৰি।

আপীলৰ অনুমতি দিয়া হৈছে।

সকলো আপীলত আপীলকাৰীৰ এজেণ্ট: পি.এ.মেহতা

৩০০ নং গোচৰত প্ৰতিবাদকাৰীৰ বাবে এজেণ্ট: এছ.পি.ভাৰ্মা

৩০১ আৰু ৩০৪ নং গোচৰত প্ৰতিবাদকাৰীৰ বাবে এজেণ্ট: গণপট ৰাই

৩০২ আৰু ৩০৩ নং গোচৰত প্ৰতিবাদকাৰীৰ বাবে এজেণ্ট: পি.কে. চেটাৰ্জী

@@@@

